

Naroča se pri upravi **TABORA***
MARIBOR, Jurčičeva ulica štey. 4

UREDNISTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, 1. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. SHS poštnoštekovni račun števil. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Številka: 49.

graciji, niti antantni spekulant, ki »re-
sujejo« rusko vprašanje, ne bodo sodili
ne boljševiki, ki so izdali svobodo in
pravičnost, niti razni drugi politiki. O
tem bo sodila zgodovina in vest vsega
človeštva. Če ne takoj v današnji dobi-
pa v bodočnosti.

Split, 27. februarja. Po raznih dal-
matinskih mestih so se vršila včera,
zborevanja proti Hrvatskemu bloku in
izdajski politiki proslulega zagrebskega
„triumvirata“ Radića, Kočutića, Drin-
kovića. Prebivalstvo je enodušno ob-
sodilo blokaški memorandum. Povsod
so padali ostri klici proti separatistom,
ki barantajo z življenskimi interesi na-
roda in države.

Posebno sijajno je bilo zborovanje v Splitu, ki se je vršilo pod predsjedstvom dobrovoljca dr. Puharića. Govorilo je već govornikov, med njimi splitski župan dr. Tartaglia, predsjednik demo-

Rumunski zunanji minister za najožje odnose do Češkoslovaške. — Prijateljstvo in sporazum v vseh aktualnih vprašanjih.

Bukarešta, 27. februaria. Rumunski zunanji minister Duca je podal dopisniku „Prager Presse“ nastopno izjavo: Vlada, kateri pripadam, bo vedno v najozžjih in najsrčnejših odnošajih z vašo (češkoslovaško) vlado. To politiko nam naravnost diktira naš geografični položaj, naši gospodarski interesi, kakor tudi že dejstvo samo, da pripadamo k nasledstvenim državam bivše monarhije. Povejte v Pragi, da bom, kar se mene tiče, storil vse, da bom intimo razmerje, ki vlada med obema državama, širil ravno tako v politiki, kakor na go-

spodarskem polju. Zal mi je, da še nisem imel prilike osebno spoznati vašega ministrskega predsednika dr. Beneša, vem pa, kako zelo nam je on naklonjen. Imel pa sem čast, spoznati predsednika Masaryka. Nikdar ne bomo pozabili njegovega obiska v Jassy, ko nas je posejil v najbridkejših urah vse vojne. Takrat so se vzpostavili temelji današnjega prijateljstva obeh držav. Upam pa, da bo našlo to prijateljstvo izražo tudi v vprašanjih, ki so danes na dnevnem redu in ki so za obe državi enako važna.

—

Zagreb, 26. febr. Včeraj je odbor za administrativno razdelitev države razpravljaj o vprašanju razdelitve Hrvatske in Slavonije na oblasti. Po govoru gg. Ljube Davidovića in V. Vildnera so se določile glavne konture novih oblasti, ki so se v primeri z vladnim načrtom precej izpremenile. Definitivna redakcija še ni izvršena. Gotovo je, da bo Zagreb sedež dveh oblasti in da se bo okrog Zagreba formirala največja oblast.

Beograd, 26. febr. Radikalški klub je na današnji seji razpravljaj o administrativni razdelitvi države. — Pretežno število radikalcev je za to, da bi se srbijanska okrožja pretvorila v oblasti. Bosanski radikaleci so nezadovoljni z razdelitvijo v Bosni. Sremski in slavonski radikaleci so proti temu, da bi zagrebška oblast dobila Daruvar, Pakrac in polovico Banije s Petrinjo in Krajino. Oni so celo proti temu, da bi osječka oblast dobila Karlovec, a varaždinska Krapino in Pregrado.

Beograd, 26. febr. Iz zemljera-
ničkoga kluba je bil izključen poslanec
Stevan Benin. Benin je še 14 dni pred
nili kmetskih poslancev.

Berolin, 26. februarja. Vsled pogajanj v Berlinu med zastopniki Nemčije na eni in Krasinom in Radekom na drugi strani bo v kratkem odpotovala v Rusijo dvanaajstotica nemških izvedencev, ki bo proučavala na licu mesta ruske gospodarske in trgovske razmere in način uvoza nemških proizvodov. Pogajanja se bodo nadaljevala v Moskvi.

Budimpešta, 27. febr. Včeraj se je vršila v redutni dvorani skupščina »Društva prebujajoče se Madžarske«, ki je bila nedavno naznanjena z velikanske reklamo. Govorilo je več govornikov, med njimi Pronay, Šcuvali

so proti židom. Hejas se je opravičil. Po zborovanju je kakih 400—500 ljudi demonstriralo po zunanjih okrajih. Vse hiše so bile zaprte, nihče se ni pokazal pri oknu. Pod pretvezo, da je nekdo iz okna prvega nadstropja neke piše pljunil na demonstrante, so skušali razbiti zaprta vrata te hiše, kar jim pa ni uspelo. Na oglu Tobačne ulice so srečali redarja. Nekateri so ga začeli zmerjati in nekdo je vrgel nanj kos opeke, ter mu izbil čepico. Kmalu na to je dospela četa redarjev, ki je demonstrante razkropila. Sedem jih je bilo aretiranih.

« Budimpešta, 27. febr. » Daily Mail » poroča, da je Lloyd George izjavil: Obstoj Madžarske mora biti brezpogojno zagotovljen. Potrebno je in v interesu srednje Evrope, da si Madžarska gospodarsko opomore in se konsolidira na znotraj.

DU London, 26. februarja. Po poročilih, ki jih je sprejela "Daily Mail" iz Patiala v Indiji, je napadlo med potom iz Delphi v Patial več oseb avtomobil valeskega princa. Iz avtomobila je bilo oddanih več strellov, ki pa so zgrešili svoj cilj. Napadalci so pobegnili ter so dosedaj še popolnoma neznani.

DKU Buđimpešta, 27. febr. Avstrijsko-madžarska trgovinska pogodba, ki sta jo podpisala madžarski zunanji minister grof Banffy in avstrijski poslanik Cnobloch, obsega 14 točk. Za blagovni promet določa največje ugodnosti. Obrtna pogajanja se izvrševajo medsebojnem sporazumu obeh držav. V tej pogodbi se predvideva nadalje tranzitna prostost, ureditev izvoznih in uvoznih prepovedi ter Konzulatov. Vprašanje carine, veterinarske kompenzacije, varstva vzorcev in avtorskih pravic se bo rešilo po posebnem sporazumu. Končni zapisnik predvideva tudi še določbe glede sporazuma o ameniavi blaga.

Zal da se je ravno pri nas to vprašanje tretiralo čisto politično. G. Pašić je dejal v svojem zadnjem ekspezeju: »Kar se tiče pomoči stradajočim v Rusiji, nimamo nič proti stradajočim; ne strinjamo pa se v načelih z onimi, ki vladajo v Rusiji.«

Ta izjava in pa znana Spalajkovičeva niste baš na čast našemu narodu. — Mišljenje g. Pašića razumemo. Srbiji je dajal carski dvor mnogo moralne in materijelne koristi. Ruski carizem je bil v bistvu pravoslavni cezaropapizem. Pomagal je Srbiji ne ravno iz slovanske solidarnosti, marveč iz versko-političnih namenov, ki so bili na carskem dvoru odločilnejši kot medla, nevdomačena slovanska ideja. Danes ni več carskega dvora, ni njegovih služabnikov.

Res je, da je carizem storil mnogo dobrega za srbsko nacionalno stvar, a tem pa posredno tudi za jugoslovenstvo (dasiravno nehoče) in da boljše vize ne le nasprotuje našemu političnemu naziranjju, ampak celo pošilja k nam plačane agitatorje, ki naj provocirajo meščansko vojno. Vzlie temu pa bi gg. Pašić in Spalajković ne smela govoriti tako niti kot Slovana niti kot človeka.

Ruska lakota ni politicum, ni vprašanje sentimentalnega slovanstva (ki danes v realnosti še ne obstoja), ni vprašanje tega ali onega razreda — to je vprašanje, ki ga ima ves zapadni svet, vsa naša civilizacija in katerega mora rešiti pred udanostjo in bodočnostjo, pred vsem človeštvom.

Ceskoslovaška nam je dala lep primer, kako to vprašanje rešuje država, ki je napredna, človekoljubna in slovanska (ne v frazerskem, marveč v pozitivnem smislu). Njeno akcijo smo že ponovno omenili. Pri nas te akcije ni bilo in da je ni bilo, je predvsem krivda g. Pašiča in tovarišev, ki so se postavili na enostransko stališče in delali iz tragedije politicum. Seveda je krivda tudi na naši javnosti, ki se ni zavedla svoje dolžnosti. Ta krivda se ne da zanikati s praznimi frazami, njo je treba priznati in takoj popraviti, kolikor ni zamujeno.

Zato pozdravljamo akcijo za stradal-
joče rusko prebivalstvo, pa naj pride s
katerekoli strani.

Ker se je tudi naš list že ponovno pečal s problemom Nemcev v Jugoslaviji, in ker je to vprašanje zlasti na naši meji še vedno aktualno, povzemamo iz »Agramer Tagblatt« z dne 26. februarja t. l. sledeči članek:

V številki 87. »Berliner Tagblatt« objavlja poseben poročevalec tega lista g. Theodor Berkes daljši članek o položaju Nemcev v Jugoslaviji. G. Berkes obravnava v svojem članku predvsem ustanovitve nemške stranke v Jugoslaviji, kakor tudi program te stranke in njeno parolo: »Staatstreu und volkstreu«. Namen te stranke je, zastopati interese nemške manjšine v Jugoslaviji, ker, — kakor pravi v tem članku — dosedaj še nobena slovanska stranka za pravice in želje nemških državljanov ni zganila niti prsta ali riskirala le eno besedo v njih obrambo. Nadalje povdarja gosp. Berkes v svojem članku, da so Srbi napram Nemcem mnogo tolerantnejši kakor pa Hrvati in Slovenci. Osobito pod zadnjimi morajo Nemci mnogo trpeti. Članek končuje z opombo, da so storiili jugoslovenski parlamentarci Nemcem za

mного obljub, ki pa jih nikdar niso izpolnili. Radi tega je ustanovitev lastne nemške stranke upravičena, kajti le-ta bo ščitila politične in gospodarske pravice Nemcev; dosedaj se je Nemce vpoštevalo samo pri izpolnjevanju dolžnosti napram državi, ne pa tudi narobe.

Mi smo se v našem listu že večkrat pečali s položajem Nemcev v naši državi. Ko se je koncem preteklega meseca ustanovila v Novem Sadu nemška stranka, smo objavili njen program ter prinesli tudi interview našega korespondenta s predsednikom nemškega »Kulturbunda«, g. Menrathom in z generalnim tajnikom dr. Grasslom. Ne more se nam torej predbacivati, da sovržimo Nemce. Lojalno priznavamo iz mirovni pogodbi izvirajoče pravice narodnih manjšin, in nikdar nam ne bo prišlo na um, ščuvati proti manjšinam ali se celo zavzeti za njih persekucijo. Da pa ne mislimo samo mi tako, dokazuje gosp. Berkes sum, ko pravi, da gredo naši parlamentarci in politiki Nemcem v naši državi vedno na roko.

Kar pa se tiče očitka gosp. Berkesa, da so Nemci v Sloveniji naravnost izpostavljeni zatiranju in zasledovanju, se to pač ne ujema, to tem manj, ker bi morali tako postopanje sami grajati. Ne sme se nadalje pozabiti, kako se postopale v teh krajih nemške oblasti proti slovenskemu življu, kako so v popolnoma slovenskih šolah storile vse, da bi izbrisale slovenski značaj in napravile popolni germanizaciji tega dela našega naroda prosto pot. Spomni naj se, kako neizmerno prezirljivo je govoril celo nemški kmet in delavec o »windischeru« in še danes — govori!

Mi smo absolutni nasprotniki vsakega maščevanja ter ne pišemo tega, da bi vzbudili morja staro maščevalnost. — Končno pa je stari pregovor: »Kar ti meni, jaz tebi« s človeškega stališča popolnoma razumljiv. V kolikor se torej lahko govori o kakem »preganjanju«, moramo to kljub vsem človeškim slabostim odločno obsojati. Pri presojanju vseh teh stvari pa se moramo ozirati na težko stališče, ki ga zavzemajo v naši državi ravno Slovenci na meji. Da se gotova nezaupnost ne more kar čez noč odpraviti, je pač razumljivo, toda to je ležeče edino-le na Nemcih samih. To bo dosegla nemška stranka najlažje na ta način, da bo ostala zvesta izdani paroli: »Staatstreue und Volkstreue«. Nobe- nemu izmed nas pač ne bo prišlo na um, da bi odvezl Nemcem njihove običaje, njihovo kulturo in njih jezik ali da bi jih gospodarsko ali socialno oškodoval.

Država in vlada bo Nemce, ki po svoji znani marljivosti in kulturi lahko postanejo koristni člani naše državne

občine, gotovo v vsakem oziru podpirala, če misli tudi stranka s svojo parolo »staatstreue« resno. Te pa se morajo odkritosrčno poprijeti.

Dosedaj še nismo imeli vzroka, dvomiti nad popolno zvestobo naših nemških sodržavljancev, a tega tudi ne bomo storili, kljub temu, da krožijo v zadnjem času vesti, ki nas ne iznenadijo ravno najbolj prijetno. Aretacija glavnega urednika lista »Neue Zeit« in krajevne odbora nemškega »Kulturbunda« v Pančevu sicer še ni pojasnjena, vendar pa kurzirajo o tem jako čudne vesti. — Govori se, da so razširjali pangermanistične brošure in letake, na drugi strani pa se namiguje, da je to le maščevanje komunistov, ker svojčas aretirani Nemci niso hoteli vstopiti v stranko komunistov. Ker se preiskava ni končala, se ne more trditi nič gotovega, upamo pa, da se izkaže nedolžnost zaprtih.

Če se torej zavzema g. Berkes v svojem članku tako goreče za pravice Nemcev v Jugoslaviji, jim lahko samo svetujemo, da ostanemo svoji paroli: »Volkstreue und auch staatstreue« res zvesti. Potem bomo lahko tudi nje smatrali za polnovredne državljane.

Politične vesti.

* Hrvatski blok še ni opustil svojih mednarodnih manevrov. Sobotni »Hrvat« je objavil sklep Hrvatskega bloka, kateri se pošlje kot pismo ministrskemu predsedniku Pašiću s podpisom Stjepana Radića, dr. Drinkovića in Košutića. Hrvatski blok zahteva, naj se na mednarodno konferenco v Genovi pošlje skupna delegacija Srbov, Hrvatov in Slovencev, v kateri bi bili zastopani tudi Hrvati, in to po svojih posebnih delegatih, katere bi izbral in na konferenco poslal Hrvatski blok. (Radić v svoji megalomaniji misli, da je že prezident republike!). Pismo ima 14 točk, katerih zadnja se glasi: »V imenu solidarnosti interesov hrvatskega naroda z interesi srbskega in slovenskega naroda, ki se nikakor ne dajo ločiti od velikih interesov Evrope in človeštva in kot edino od Hrvatov izvoljeno narodno zastopstvo, izvršujoči voljo hrvatskega naroda, izjavljamo, da smo pripravljeni sodelovati z zastopniki srbskega in slovenskega naroda v vprašanjih, ki se bodo pretresala na mednarodni konferenci v Genovi. Istočasno izjavljamo, da se, zahtevajoči za hrvatski narod pravico do takega njegovega mednarodnega zastopstva, smatramo pooblaščenim izbrati osebe, ki bi šle na konferenco kot odposlanci Hrvatske in hrvatskega naroda v delegaciji narodno priznanega teritorija Srbov, Hrvatov in Slovencev.

rodi, ki imajo v zgodovini večjo in važnejšo vlogo. Napoleon ni mogel končno premagati Evrope, ker ni imel močne mornarice.

Najboljši dokaz, ki znači imeti svobodno morje in lastno mornarico, je minula svetovna vojna. Pri nas je mnogo ljudi za to, da se zgradi vojna mornarica, a mnogo jih je proti temu. Kako napako pa je mnenje zadnjih, priča zadnja šibeniška afeta. Nikdar bi si Italijani ne drznili streljati na našo obalo, niti se usudili v naših teritorialnih vodah, če bi vedeli, da so ob naši obali vojne ladje, ki bi jim napad lahko odvrnila. Nikoli se ni pojavila na tej strani Jadrana italijanska ladja, dokler je bilo v Šibeniku in Kotoru nastanjeno vojno brodovje.

Kakor trgovska, tako tudi vojna mornarica nudi državi, ki jo ima, nekako avtoritet oin prestiž, kar napravi državo večjo in močnejšo.

Italija se dobro zaveda, koliko bi nam lahko pomagala trgovska mornarica. Zato pa nam kljub Trumbić-Bertolinijevemu sporazumu noče izročiti nam pripadajočega brodovja, ki ga zadržuje že tri leta. To pa samo z namenom, da bi nas tem občutnejše lahko oškodovala in da bi mi izgubili vso voljo za zgradbo večje mornarice. Na ta način bi razočarala in odvrnila naš narod od morja. Sami pa med tem vzdržujejo razen drugih tudi redne brze proge Trst-Kotor, tudi če se ne ukrepa ali izkrcanja niti eden potnik, samo da bi obdržali domnevano nadvlado na Adriji.

Zato pa moramo, če hočemo, da bomo

* Pribečević in Radić. Bivši poverjenik Narodnega Vječa za javno varnost in sedanjí poslanik demokratske stranke dr. B. G. Angelinović objavlja v sobotni »Riječi« natančnejša pojasnila k znani aferi Pribečević-Hercigonja zlasti z ozirom na znano izjavo dr. Pavliča. Angelinović dokazuje, da se je ravno Pribečeviću zahvaliti, da ni prišlo do ekscesov s strani nekaterih mladih omladincev, ki so hoteli Radiću vzeti življenje. Dokazi so tako jasni, da ovržejo vse zlobno izmišljene trditve Pribečevićevih nasprotnikov, ki ne morejo živeti brez Friedjungovih političnih škandalov.

* Apanaža razkralja Karla. Na zadnji seji vrhovnega sveta se je razpravljalo med drugim tudi o apanaži bivšega kralja Karla. Sklenilo se je, da se najprej proračunijo njegovi zasebni dohodki, potem se le se bo določila vsota, katero bodo plačevale nasledstvene države kot vzdrževalnino za Karla.

* Bolgarska vojna odškodnina. Reparacijska komisija je določila, da mora plačati Bolgarija letno 40 milijonov zlatih frankov vojne odškodnine. Od te svote pripada Srbiji 15 odstotkov.

Zanimivosti.

Edisonova vprašanja. — Čudna rešitev. — Vašno odkritje. — Bastard kokoši in purana. — Odpadanje od Rima. — Število prebivalstva v Rusiji.

Zadnjo pomlad je ameriški iznajditelj Thomas A. Edison podal vsakemu mladeniču, ki je iskal službo v njegovih napravah, vprašalne pole, kjer se je nahajala dolga vrsta vprašanj iz sveta znanosti in drugod, na katera so morali aplikanti odgovoriti. Vprašanja so se tikala vseh mogočih predmetov in od vseh prosilcev je bil samo Samuel A. Halsey, ki je odgovoril na vsa. Mladenič je dobil službo in se v teku kratkega časa izkazal kot zares nadarjen človek. Bil je pripraven pri najrazličnejših delih v Edisonovih napravah, in končno je bil pripraven tudi v ljubezni, kajti listi poročajo sedaj, da se bo poročil s sestro Edisonove žene.

Kakor se poroča iz Newport Newsa, je doživel Gordon Woodbury, kiviš asistent mornariškega tajnika nenavaden in čudežen dogodek. Ko se je vozil z janto »Half Moon« štirideset milj od Cape Charles, je malo ladjo vihar zalival z močnimi valovi. Ko je prigrmel velik val proti nji in preplaval krov, jo potegnili s seboj v peneče morje tudi Woodburya. Toda nekaj sekund pozneje ga je drugi val zopet dvignil kvišku in tresčil nazaj na krov. Poleg njega je val odplaval v morje še nekaj drugih

na svojem in da bomo napredovali, posvetiti vse sile našemu morju in naši mornarici.

Morje je bilo že od nekdaj vrelce bogastva, emancipacije, kulture in napredka, toda mi se tega še ne zavedamo v zadostni meri. Nam je glavno, da imamo morje, toda ne znamo ga izkoristiti. Vse pomorske države skušajo dvigniti svojo mornarico na najvišjo stopnjo in vlade same dajejo za to inicijativo. Kako bajne vsote je votirala Italija, Francija, Amerika in druge države za svoje mornarice! In čemu? Ker se te države zavedajo, da je trgovska mornarica eden glavnih stebrov državne in narodne moči.

Pomorstvo pa končno ni samo važen faktor ekonomskega življenja, temveč tudi najplivnejše sredstvo za razvoj industrije, ki s pomočjo lastne mornarice lahko konkurira z inozemsko industrijo. Povečanje trgovske mornarice pa ima za posledico tudi razvoj ladjedelstva, s čimer postanemo vedno manj odvisni od inozemstva in samostojni.

Mi imamo vse pogoje, da postanemo močna pomorska država. In kar je najvažnejše, imamo ljudi, ki so v pomorstvu pravi mojstri in se nam na tem polju ni bati, da bi nam sploh kdo mogel predbacivati nesposobnost.

Jaz verujem — končuje Kosović, — da bo naš narod posvetil več pozornosti morju in pomorstvu, — verujem, — ker verujem v našo veliko bodočnost!

* Jugoslovanski Pomorac, ki izhaja že drugo leto, je zbral okoli sebe skoraj vse naše javne delavce na polju po-

mornarjev, toda ostalih ni bilo nazaj. Pred vojno je ta jahta bila osebna last nemškega cesarja Viljema in se je imenovala »Germania«.

Iz Oaklanda, Cal, se poroča, da je kalifornijsko vseučilišče (University of California) naznanilo, da je mogoče potrese zemlje napovedati v naprej s tako gotovostjo kot se recimo napove za 24 ali 36 ur naprej vreme. To je posledica odkritja A. C. Lausona, profesorja geologije na rečenem učnem zavodu. On je odkril, da so gibanja zemeljskih plasti prav tako vzrok kot posledica potresov. S posebnimi aparati je mogoče natančno opazovati, kako sedajo ali lezejo zemeljske plasti skupaj. Na podlagi tega opazovanja bo mogoče z gotovostjo izvedeti v naprej za potres in kje bo njegovo središče. To je velike važnosti, ker v takem slučaju se bo poslalo svarila v ondotne kraje, da se ljudje umaknejo iz hiš, da jih ne zasujejo.

Na Angleškem se je posrečilo vzgojiti križanca med kokošjo in puranom. Ta nova vrsta perutnine je silno huda ter napada vso ostalo kuretnino. Sodi se, da bo nova pasma proti vsem pravilom zmogla ploditi se. Piščanci so jako podobni svojemu očetu puranu glede svoje velikosti in postave, po barvi pa svoji materi. Ali bo njegovo meso tudi tako dobro kakor od purana, se danes še ne more reči.

Kako odpadajo od Rima na čehoslovanskem je dobro razvidno iz naslednje statistike: meseca decembra 1918. je bilo v Pragi med šolsko dečo 96.20 odstot katoličanov, meseca decembra 1919. jih je bilo 94.54 odstot., a v marecu 1921. samo 80.80 odstotkov. V tem času je bilo na čehoslovanskem živahno protiklerikalno gibanje, toda ljudje, ki so se odvajali enemu klerikalizmu, se padli deloma v naročje drugemu, nič manj antipatičnemu klerikalizmu čehoslovanske narodne cerkve. Otrok, ki je pripadajo, je danes po vseh čehoslovanskih šolah za 8 odstot. Število dece, ki po svojih starših ne pripada nobeni cerkvi pa se je od leta 1918. do 1921. dvignilo od 0.28 odstot. na 13.45 odstotkov.

V Rusiji se je nedavno izvršilo ljudsko štetje, ki je pokazalo, da se nahaja v njej 130,707,600 oseb. Od leta 1915. se je torej zmanjšalo število ruskega prebivalstva za 18,202,400 oseb. Glavni vzrok manjšega števila prebivalstva v Rusiji je pač ustanovljenje malih držav in ruskega ozemlja in ruskega prebivalstva. Tako imamo Finsko, Estonijo, Letsko, Litvo in Poljsko. Vse te države, če niso sestavljene popolnoma iz ruskega ozemlja, so dobila velike dele od nje.

morstva, ki so si naredili nalogo popularizirati naše pomorstvo in tako doprinese svoj obol k izgradnji naše trgovske in vojne mornarice. Med drugimi so obljubili svoje sodelovanje sledeči gg.: Maksim Sardelić, Ivani Paštrović, nadzornika pomorskega ribarstva; dr. Julij Morgan; Juraj Carić, nadzornik nautičnih šol; Stjepan Korić, Silvester Loučarić, Stanislav Antić, Mate Kolibaš, Milan Kosović, Abdon Glavan, Ivo Gatin, Vatroslav Vekarić, kapetani dolge plovice; Viktor Cerić starejši, Viktor Cerić mlajši; Mate Marić, Armin Pavlič, Nikola Gerechthammer, profesor in poveljnik šolske ladje; don Bare Poparić, dr. Božo Cvjetković, Ivan Gaberlič, Mate Sveta, Franjo Stipanović, Vladimir Accurti, kadet trgovske mornarice in mnogi drugi. Ta imena garantirajo za moralni uspeh »Jugoslov. Pomorac«, upamo pa, da bodo tudi naši poverjeniki storili vse, kar je mogoče, da se bo ta list, ki izhaja že v 5000 izvodih in ki zbira krog sebe vse one, ki iskreno ljubijo naše morje in pomorstvo, razširil še bolj med našim narodom. Treba je, da ga podpirajo zlasti naša transportna, spedijska in druga društva, osobito pa naši bančni zavodi in inserati in z denarnimi prispevki njegov sklad. Ako bomo s skupnimi močmi delovali za povzdigo našega pomorstva, bo tudi naš uspeh večji in popolnejši. (M— —t).

Naš novi parnik. Naše parobrodarsko društvo »Dalmatija« je kupilo moderen potniški parnik, ki stane 5 milijonov lit. Dolg je 68 metrov. Italijani so zahte-

Pomorstvo.

V »Jugoslovanskem Pomorcu« piše kapetan Milan Kasović o veliki važnosti morja in pomorstva za našo državo. — Prinašamo najvažnejše odlomke iz tega zanimivega članka. Kapetan Kasović piše:

Upali smo, da bo ves naš narod poizvel po osvobojenju posebno pozornost pomorski trgovini, brodarstvu in razvoju naše trgovske mornarice. To upanje je pa še posebno krepilo prizadevanje kraljevine Srbije, ki se je na vse načine trudila, da »dobi« prost izhod na morje, pa bilo to preko Albanije same. To prizadevanje Srbije ni bilo zgolj hrepenenje po morski obali, po morskih kopaljščih, temveč gola gospodarska potreba.

Srbija, ki se je po balkanski vojni znatno razširila, je čutila potrebo izhoda na morje, ker so to edina svobodna vrata, skozi katera se lahko koraka v svet in ker se je zavedala, da brez morja ni napredka in razvoja trgovine in industrije. Težila je za morjem, da si zamore zgraditi trgovsko mornarico, s katero lahko stopi v promet z ostalim svetom in samostojno in neodvisno nastopi na svetovnem tržišču.

Za dosego tega cilja se Srbija ni astrašila nobenih žrtv in ti interesi so privedli Srbijo čez albanske klanca do morja.

Niti ena država, niti eden narod, od kar obstoja svet, se ni mogel brez morja razviti in postati močan. Za morje in oblast nad morjem so se borili vsi na-

Nadalje je pa seveda Rusija prestala več tekmo vojne kot katerakoli druga dežela na svetu, po vrhu je Rusija še krvavela radi državljanske vojne. Vse to je zmanjševalo število njenega prebivalstva. Naposled se lahko še šteje kužne bolezni in pa odsotnost Rusov.

Našim naročnikom!

Vsled neznošno naraščajoče draginje, ne le življenjskih, ampak istotako tiskarskih potrebščin, posebno papirja, dalje mezd itd., smo prisiljeni tudi mi slediti zgledu drugih naših listov ter povišati naročnino za „Tabor“.

Od 1. marca dalje stane „Tabor“:
Po pošti 30 K mesečno.
Po pošti za inozemstvo 50 K mesečno.
Po raznašalki 34 K mesečno.
Posamezna številka . . 2 K.

Uprava „Tabora“.

Dnevna kronika.

— Shod demokratske stranke v Pljuju. V nedeljo dne 5. t. m. priredi minister na r. g. dr. Vekoslav Kuko-vec shod demokratske stranke, ki se vrši ob 9 uri dopoldne v Narodnem domu. Vabimo somišljenike!

— Ustanovitev Jugoslovenske Matice v Marenbergu. V nedeljo dne 5. marca t. l. bo ustanovni občni zbor podružnice Jugoslovenske Matice za marenberški okraj v Marenbergu v dvorani g. Brudermana točno ob pol 15. uri s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika priprav. odbora. 2. Predavanje s skioptičnimi slikami. Predavatelj g. univ. profesor dr. Fr. Ilešič. 3. Delo in razvoj Jugoslovenske Matice. Predavatelj glavni tajnik J. M. g. Mahkota. 4. Volitve. — Jugosloveni! Naša sveta dolžnost je, da obudimo v našem obmejnem ljudstvu čut narodnosti in s tem ljubezen do še neodrešenih bratov in sester ter podpremo zaupanje in moč podjarmljenih do končnega in celotnega osvobojenja. Rodoljubi na plan! Udeležite se polnoštevilno tega poučnega predavanja. Za pripravljalni odbor: Vlado Porekar, t. č. preds. prip. odb.

— Pragersko. Preteklo nedeljo je naša mladina ponovila otroško igro „Sivilja Klara“. Igrali so zopet dvakrat, popoldne in zvečer, pa je občinstvo kljub temu pri oblikih predstavah napolnilo prostorno šolsko sobo. Castitamo vrlim pragerskim Sokolom na krasnih uspehih njihovega smotrenega dela.

— Ljutomer. K notici pod tem naslovom v sobotni številki pristavljamo, da je tiskarski skrat izpačil nevestino ime, G. Joško Zitek s Hrestija se je poročil z gđ. Haniko Rajhovo na Moti pri Ljutomeru.

vai, da mora društvo v 10 dneh položiti zahtevano svoto. Ker pa društvo ni imelo toliko denarja, je zaprosilo vlado, da mu priskoči na pomoč in posodi deset milijonov dinarjev. Minister za promet je tej želji ugodil in dovolil posojilo v znesku 10 milijonov dinarjev. Nov parnik se bo imenoval „Beograd“.

— Jadranska plovdba parobrodarsko d. d. prenjelo je svoje središče na Rijeke na Sušak, te će održati 26. februara izvanrednu glavnu skupštinu radi zaključanja fuzije parobrodarskih društva za obalnu plovdbu. U tom društvu fuzionirala su se »Ungaro-Croata«, »Dalmatias«, »Dubrovačka plovdba«, »Austro-Croata« i »Senjsko parobrodarsko društvo«, svega sa 80 parobroda obalne plovbe, od kojih se sada dovršavaju dva velika broda: »Višegrad« od 1200 tona i 3000 konjskih sila na dva vijaka za »Ungaro-Croata« i još jedan za »Dalmatiju«. Dubrovačka paroplovdba pristupa samo za parobrodima za obalnu plovdbu, dok parobrodi za slobodnu (dugu) plovdbu ostaju i dalje kao samostalno društvo, jer ostala fuzionirana društva osim »Dubrovačke plovbe« nemaju te- retnih parobroda za dugu plovdbu. — Na Rijeci osnovano je generalno zastup- stvo »Jadranske plovbe«. M—i.

Darilo. Gospod Anton Čok, uradnik pri »Balkanu«, je daroval za »Jugoslov- venskoga Pomorca« 20 K. Iskrena hvala! Posnemajte! Darila sprejema Mile Ser- tić, železniški uradnik. (Kontrola dohod- kov).

— Izmenjava 5-dinarskih bankov- cev. Finančno ministristvo v sporazumu z Narodno banko je začelo 20. januarja 1922 jemati iz prometa novčance po 5 din. (20 kron) državnega izdanja; od tega dneva teče desetmesečni rok in sicer: Za prvih šest mesecev za povla- čenje novčanic pri podružnicah in pri centrali Narodne banke kraljevine SHS. Za ostale 4 mesece samo pri centrali v Beogradu. Potemtakem morajo vsi, ki posedujejo novčance od 5 din. (20 K) državnega izdanja, zamenjati jih takoj pri podružnicah ali pri centrali Narodne banke. Da se olajša prebivalstvu, ki stanuje daleč od podružnice Narodne banke, je izdala direkcija državnega računovodstva nalog s potrebnimi navo- dili vsem državnim blagajnam in dav- nim uradom, da posredujejo občinstvu pri zamenjavi novčanic, iz kancelarije državnega inspektorata finančnega mini- strstva. J. Br. 732 od 23. 1. 1922.

— Sprejemanje petdinarskih ban- kovcev pri poštah. (Uradno.) Na pod- lagi naredbe finančnega ministristva št. 829 od 2. februarja t. l., je ministristvo od 14. februarja t. l. odredilo, da smejo pošte sprejemati petdinarske bankovce državne izdaje samo še do 5. marca t. l. Po tem roku pošte petdinarskih ban- kovcev državne izdaje ne bodo več sprejemale.

— Grafična razstava v Zagrebu preložena. Vsled nepričakovanih ovir se je morala 2. jugoslovanska grafična razstava v Zagrebu za sedaj odgoditi. Vršla se bo šele v jeseni. Vsi umet- niki-grafiki so že sedaj naprošeni, da zbero do takrat svoja najboljša dela. Kolegij jugoslovenskih grafikov Zagreb-Ljubljana.

— Smrtna obsodba pred ljubljansko poroto. V soboto se je zagovarjal pred ljubljansko poroto znani morilec računskega svetnika Avg. Zajca, 58 letni krojač in gostilničar Anton Jelen. Po- rotniki so vprašanje na umor potrdili, vsled česar je bil Jelen obsojen na smrt na vešalih. Ko je obtoženec čul pravo- rek porotnikov, se je poklonil ter dejal: „Hvala Vam, gospodje!“

— Slovenska dijaška zadruga v Pragi se tem potom zahvaljuje v imenu slovenskih visokošolcev v Pragi vsem onim, ki so se odzvali na njeno prošnjo za zboljšanje gnotnega stanja. Posebnih zahval zadruga radi visokih poštnih stroškov ne bo pošiljala. Prosimo slo- vensko javnost, da nam še nadalje ostane naklenjena, dokler se ne reši vprašanje državnih podper za študij v inozemstvu! — Za odbor: cand. med. Franjo Benedičič, t. č. predsednik; ing. arh. cand. Viktor Vitič, t. č. I. tajnik.

— Gospodarsko zborovanje. Gospo- darske korporacije v Ljubljani so imele na poziv trgovske in obrtniške zbornice za Slovenijo dne 24. febr. pod predsedstvom zborniškega predsedni- ka gospoda Ivana Kneza konferenco, katere so se udeležili zastopniki indu- strijalnih, zadrugnih, kmetijskih, tr- govskih, hranilničnih, obrtnih in de- narnih organizacij. Po poročilu zbor- niškega tajnika gospoda dr. Frana Windischerja glede vladne predloge o odložitvi povojnih trgovskih plačil je bilo po obsežni debati soglasno sklenje- no, da se potom spomenice na merodaj- na mesta vložijo ugovor proti slehernem odlaganju inozemskih povojnih plačil, ker bi vsak tak ukrep moral kvarno učinkovati na naš inozemski kredit in na našo valuto. Konferenca se je dalje pečala z vprašanjem davka na vojne dobičke za leto 1920, o katerem se čuje, da ga namerava finančna uprava v naši državi uvesti. Po izčrpani razpra- vi, v katero so poleg predsednika gos- poda Kneza, referenta gospoda dr. Windischerja posegli gg. dr. Basaj ing. Šuklje, predsednik Dragotin Hri- bar, predsednik Ivan Frelj, zastopnik Kmetijske družbe ing. Lah, gg. Josip Lenarčič, Ivan Mohorič, Franc Stupica, Ivan Rakove, Engobert Franchetti, so se soglasno sklenilo, vložiti v po- sebnih spomenici ugovor proti razšir- jenju zakona o davku na vojne dobičke na leto 1920, ter proti uvedbi 100% nega poviška na vse direktne davke brez razlike. Opozoriti je zlasti na visokost hišno najemniškega davka v Slove- niji. Spričo nameravanega davka na premoženje po progresiji se je sklenilo

zahtevati, da se da gospodarskim Kor- poracijam prilika, zavzeti stališče proti takemu dalekosežnemu novemu davčnemu bremenu. Na konferenci je bil končno sprejet predlog gospoda Ra- kovca, ki se tiče obdačenja družb z omejeno zavezo.

Državni uslužbenci proti draginji.

Na občnem zboru Nabavljalne zadru- ge drž. uslužbencev v Mariboru je bila soglasno sprejeta sledeča

RESOLUCIJA.

A. Vlada se resno in nujno pozivlja: I. da izplača takoj državnim usluž- bencem s 1. prosincem 1922. dovoljene in z zakonom ugotovljene višje draginjske doklade in naj takoj udeležiti popolno izjednačenje plač in takoj izjednačene plače tudi izplača.

II. Da takoj ukine izvoz živine in vseh življenjskih potrebščin kakor žita, moke, masti, jaje itd. iz Slovenije.

Če bi pa vlada tega ne storila, potem pa naj zahteva:

a) Od vseh izvoznicarjev, da oddajo dr- žavnim uslužbencem in drugim rev- nim slojem gotovo določeno množino od vsakega izvoznega blaga za goto- vo določeno minimalno ceno;

b) če bi vlada tega ne storila, naj vlada prispeva z gotovimi zneski državnim nameščencem za nakup vsch življen- skih potrebščin.

B. Odločno protestiramo proti temu, da je z draginjsko naredbo z dne 30. dec. 1921. Ur. l. 5-922 odpravilo maksimiranje cen in zahtevamo, da se maksimiranje cen spet takoj uvede.

C. Odločno protestiramo proti temu, da je pri upeljavi dinarske cene večina trgovcev in prodajalcev življenjskih po- trebščin neopravičeno in neregno zvi- šala cene blagu za 50-100 odst. in še več, dalje, da mesarji, ki kupujejo živino po 16-18 K prodajajo 1 kg mesa že čez 40 do 60 K in dalje proti temu, da peki pro- dajajo žemlje po 2 K, ki so tako velike kakor pred 1 mesecem po 1 K in odločno zahtevamo od policijskega komisarijata v Mariboru, da uvede takoj stroge in obširne poizvedbe pri vseh teh trgovcih in prodajalcih, mesarjih in pekih in re- zultat takoj naznani kazenskemu sodi- šču in pozivljamo vlado, da v tem oziru napravi vendar enkrat red.

Genjenim naročnikom

naznanjamo, da smo včerajšnji šte- vilki priložili poštne položnice ter prosimo vse zamudnike, da nemu- doma poravnajo naročnino, ker smo sicer primorani, jim brez pardona ustaviti list.

Uprava „Tabora“.

Mariborske vesti.

Maribor, 28. februarja 1922.

Koledarček.

1. marec, sredo pepelnica, Albin) — Ko- mičen tečaj ob pol 20. uri v državni realki (predava prof. Pirnat o atom- ski teoriji).
2. marec, četrtek (Simplicij, p.) — zače- tek francoskih učnih kurzov (»Cercle français«) ob 20. uri v moškem uč- teljišču. — »Ljudska knjižnica« od- prta od pol 19. do pol 20. ure.)
3. marec, petek (Kunigunda) — predava- nje Ljudske univerze, ob pol 20. uri v mali kazinski dvorani (predava docent dr. Matko: »Sredstva človeške- ga organizma v obrambi proti obole- nju«. (Kako se človek naravnim po- tem obrani boleznim).
4. marec, sobota (Kazimir). »Ljudska knjižnica« mladinski oddelk, od 18. 19. ure.
5. marec, nedelja (1. postna). — Od 10. uri v mali kazinski dvorani občni zbor Muzejskega društva. Historično pre- davanje, nadomestna volitev! — Ob 10. uri v državni vinarski in sadjar- ski šoli občni zbor Sadjarskega dru- štva za Slovenijo. — »Ljudska knjiž- nica« odprta od pol 10. do pol 11. ure.

Naznanjene kulturne prireditve:

12. marca: velik ljudski shod za moralni preporod (kazinska dvorana, začetek ob pol 10. uri).

m Tudi pripomoček k podraženju. Od nekega mariborskega trgovca smo sprejeli in priobčujemo: Ze dalje časa nas osrečujejo razni graški, dunajski in drugi trgovci z usnjem ter nam ponu- jajo pristne jugoslovenske fa- brikate. Značilno pri tem pa je to, da slovenski trgovci od domačih tovarn na vprašanja za blagom niti odgovora ne dobe. Tujci pokupijo blago v tovarnah ter ga prodajajo domačim trgovcem, a z masnim dobičkom gredo zopet preko meje. Njim dobiček, a nam — davek. Zalostno je pač, da domače trdke še vedno polagajo toliko na zveze z veriž- niki, solidnega domačega trgovca pa — prezirajo.

m Občni zbor dijaškega ferijalne- ga društva „Prosveta“. V četrtek se je vršil v kmetski sobi „Narodnega doma“ občni zbor podravske podružnice „Prosvete“. Ker prinašamo obširen re- ferat o delovanju tega zaslužnega di- jaškega počitniškega društva, se omeji- mo samo na par podatkov o občnem zboru. Udeležili so se ga zastopniki društva Jugoslov. akademikov v Mari- boru ter več Prosvetinih starejšin, ki so nekoč delovali z mladostnim idealizmom na naši ogroženi meji in zapustili da- našnji akademski mladini vzgled dela in požrtvovalnosti. Občni zbor je vodil dosednji načelnik g. dr. Reisman, ki je opisal namen in delovanje „Prosvete“, (Glej članek v sobotni številki). Nato je govoril v imenu akademikov g. abs. iur. Mirko Brolih, ki se je izjavil, da akademiki radi volje prevzamejo to lepo zapuščino svojih prednikov ter bodo skušali nadaljevati njihovo delo. Raz- vila se je obširna debata, v katero je poseglo več društvenih starejšin. Skle- nilo se je, da se ustanove knjižnice predvsem v Prekmurju in v nekaterih krajih Mežiške doline. Posebna važnost se bo polagala na dobre mladinske knjižnice. Izvolil se je nov odbor: Mirko Brolih, abs. iur., načelnik; Vratil- slav Bedjanič, stud. tehn., podnačelnik; Srečko Ogrizek, eksp. akad., tajnik; Mi- roslav Dev, cand. iur., blagajnik; Boris Kristan, stud. med., knjižničar; Vladimir Kralj, stud. phil. in Jos. Sijanec, stud. phil., odbornika.

m Zaščiti dece v prid ubožnih otrok v Dečji stanici so darovali: Po 4.000 K g. Alojz Križnič ravnatelj Drave, po 800 K Jugoslovanski Lloyd, po 600 K Drava lesna industr. družba, Zadruga banka v Splitu; po 400 K Narodna banka, Schenker in komp., Jurij Reitin- ger nasl., Ivan Dopliker posestnik, ka- varna Beograd, Uhler in komp., Götz pivovarna, dr. Ravnik odvetnik, Pugel & Rossmann trgovina z vinom; po 200 K kavarna Central, Ziegler trgov., Rudolf Kiffmann podjetnik, Zlatorog tovarna mila, dr. Orosel odvetnik, Karel Robaus pekarna, Mat. Suppanz trgov., Maribor- ski bioskop, Jos. Tscheligi pivovarnar, dr. Kimovec odvetnik; po 100 K Ježek tovarnar, Grobelšek trgov., Mariborska mlekaria, Jos. Serec trgov., Vlahovič messar, NSS odborniki, J. Novak, Karel Preis trgov., P. Hohnegger podjetje, Marib. industrijska družba, dr. Mühl- eisen odvetnik, L. König lekarnar, Bau- meister trgov., Ellinger podjetnik in Jos. Lorber trgovec. Po manj kakor 100 K je darovalo 42 strank v skupnem znesku 1630 K. Vsem darovalcem naj- pristrčneja hvala za dobrodelne darove.

m Marljonoetno gledališče, »Češkega kluba«, ki je v nedeljo popoldne pri- redilo z mladinskim odsekom maribor- skega sokolskega naraščaja dve igri, je zelo zopet popolen uspeh. Mladina je kljub atrakciji požara v Franzovem mlinu napolnila malo dvorano Narodnega doma ter se polni dve uri imenitno zabavala. To pot sta bili tudi igri bolj primerni za otroško shvačanje ter so zato ambiciozni igralci, ki se tudi vidno spopolnjujejo v svoji umetnosti, želi ponovne aplanze od hvaležne mladine. Nedeljske predstave se je udeležil tudi starosta mariborskega Sokola in izrazil požrtvovalnim prirediteljem polno pri- znanje za njih nesebično kulturno delo- vanje v prid naših malčkov. Oder pa bi veliko pridobil, če bi ga mogli še malo dvigniti, da bi vsi otroci sede videli in tudi pestre slike iz odra bi bile učinko- vitejše. Tudi postranski okrasji od maskerade bi naj ostali, ker prav dobro harmonirajo z »zaveso« odra.

m Vsem prijateljem lova! Novo ustanovljena podružnica »Lovskega

Torek 28. februarja:

Sreda 1. marca

Sreda 1. marca:

Pustni večer

VELIKA KAVARNA

Bitka s serpentinami.

Elitni koncert

VELIKA KAVARNA

Vel. orkester prof. E. Kubiček

Konec pusta

KLUB-BAR

Moderni plesi. 312

društva v Mariboru vabi vse prijatelje lova, da pristopijo k podružnici in javijo svoj pristop blagajniku gospodu Staniku Kendi, Posojilnica v Narodnem domu.

m Pouk v glasovirju daje gojenec tržaškega in praškega konservatorija, ki radi pomanjkanja sredstev ne more nadaljevati študij. Naslov v uredništvu, ozir. pri upravi „Tabora“.

m Najnovejši izum fotografiranja na daljavo ni vzbudil toliko pozornosti kakor vzbujajo krasni rdeči lepaki današnje velike maskerade pri „Götzu“. Kliše je narisal kapelnik narodnega gledališča g. H. O. Vogrič. Naj nihče ne zamudi si ogledati ta lepak, še manj pa, da bi pozabil priti na maskerado!

m Za Ciril Metodovo družbo je daroval g. dr. Radoslav Pipuš v spomin pokojnega nadučitelja g. Ivana Weixla 500 K. Za ta velikodušen dar mu izrekamo najiskrenejšo zahvalo ter želimo, da bi našel mnogo posnemalcev!

m Invalidom! Udruženje vojnih invalidov kraljevine SHS, pokrajinski odbor v Mariboru opozarja vse organizirane invalide, vdove in sirote, ki še niso sprejeli pokojnine za minuli mesec, da se zglase v sredo dne 1. in v četrtek dne 2. marca v pisarni organizacije na Rotovškem trgu. Vdove in sirote, ki še niso prekorale 45. leta, naj si preskrbe uradna zdravniška spričevala, ki jih izda brezplačno zdravnik okrajnega glavarstva v Mariboru.

m Najdeni predmeti. Od 1. do 15. februarja 1922 so bili oddani pri policijskem komisariatu v Mariboru sledeči najdeni predmeti in se zamorejo dvigniti: dve prazni črni usnjati denarnici, majhne sani, črna usnjata denarnica z 2 din. 35 para, blače za kaz-

njenice, zelena otročja šerpa, poselska knjižica na ime Križanič Antonija.

m Izgubljeni predmeti. Od 1. do 15. februarja 1922 so bili priglasi pri policijskem komisariatu v Mariboru sledeči izgubljeni predmeti. Najditelji se naprošajo, da jih oddajo pri navedenem uradu: črna usnjata denarnica s 19 1/2 D, temnozeleno usnjata denarnica s 102 D in listinami, črna usnjata denarnica s 721 kron., siva usnjata denarnica s 41 D in 3000 avstr. kronami, črna listnica s 100 D, črna usnjata torbica z 4100 K in enim potrdilom, črna usnjata denarnica z 800 kronami, rujava usnjata denarnica z 291 D, črna zelenkasta denarnica s 324 kronami, rujava usnjata listnica s 600 K, rujava usnjata denarnica z različnimi listinami, črna usnjata denarnica s 1400 K in drugimi listinami, zlata zapestna ura, 3360 kron denarja, zlat zaročni prstan, klobuk temno zelene barve, srebrna ura s srebrno verižico, 10 D bankovec, srebrna ura, 700 kron denarja, bel kožuhat ovratnik, ena usnjata čepica, vložna knjižica Spod. štaj. posojilnice št. 3382 na ime Velič Alojzija.

m Javna zahvala. Čutim se dolžnega zahvaliti se javno gg. dr. Zorjanu za natančno preiskavo mojega sina Socerba v smrtno nevarni bolezni in g. dr. Mariniču za trud in požrtvovalnost za časa zdravljenja v javni bolnici v Mariboru. Rodbina Božič.

m Velika kavarna. Ob 17. uri popoldne čajanka s koncertom v „Klub-baru“.

Sport

: Občni zbor SSK Maribor. Redni letni občni zbor I. slovenskega športnega kluba „Maribor“ se vrši 3. marca t.l. ob 20. uri v dvorani gostilne „Maribor“ na Grajskem trgu.

: Smuško prvenstvo Češkoslovaške republike, ki se je izvajalo v Zakopanah (Slovaško-Tatra), je dobil g. Kolodovský. Konkurenca je bila zelo številna.

: Pri smuškem meetingu v Kanadi je skočil amateur Nelsen 62'25 m daleč, profesional Hall pa 69'80 m.

: Iz občn. zbora „Slavije“ (Praga). „Slavia“ ima 1731 članov in sicer 12 častnih, 30 ustanovnih, 666 izvršujočih, 915 podpornih članov in 108 stipendistov. Preteklo leto je obiskalo 42 tekem „Slavije“ 237.483 ljudi. Pri prvenstveni tekmi Slavija: Sparta je bilo navzočih 19.899 gledalcev. Veseličnega davka je klub plačal Kč 335.219.—. Klub je štel 8 odsekov in sicer: nogomet, lahko-atletiko, plavanje, ženski sport (Házená), smuški odsek, hockey, drsanje in sablanje. — Za predsednika je bil imenovan dr. A. Eisenberger.

: Lawn tennis. Turnir za svetovno prvenstvo na kritih igriščih v St. Moritzu se je začel. Prvi rezultati še ne razčiščujejo situacijo. Zanimivejši rezultati do sedaj so Larsen proti Smith 8:6, 6:3, 6:4, Ingerslev proti Rasmussen 6:2, 6:0, 6:2.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Torek 29.: Zaprt.
Sreda 1. marca: „Raskolnikov“, Ab. C.
Četrtek 2.: „Kjer ljubezen, tam Bog“, „Volkašin“, Ab. A.

Dramatična šola. Pouk dramatične šole se vrši v petek, dne 3. marca ob pol 20. uri.

Kultura in umetnost

x Zveza kulturnih društev, ima za včlanjena društva na razpolago sledeče

igre v prepisu: 1. Pogumni Tomček pravljica v 5 dej. (J. Spicar); 2. Patrioti komedija v 3 dej. (J. Spicar); 3. K luči simbolična igra v 4 slikah (J. Spicar); 4. Na poljani, romantični igrokaz v 3 dej. (J. Spicar); 5. Težke ribe, veselo-igra v 3 dej. (M. Balucki, posl. Jos. Debevec). Razen tega tudi Cankarjeve drame „Hlapci“ v 4. izvodih. Druge igre se prepisujejo in bomo kmalu mogli s njimi postreči. Za izposojeno igro se plača odškodnina 50 K. Društvo naj igre prej ko mogoče prepiše in je potem zopet vrne ZKD, da je lahko posodimo naprej. Seveda je društvo tudi odgovorno za to, da se igra ne zgubi ZKD, Narodni dom I. nad., Ljubljana.

Gospodarstvo.

g Zagrebški veliki semenj. Ministrstvo za trgovino in industrijo je sklenilo, da imajo predmeti, oziroma izumi, ki bodo na tem semnju prvič postavljeni pred javnost, v smislu § 94 naredbe o zaščiti industrijske svojine od dne 17. novembra 1920, pravico prvenstva prijave.

Kino.

Mestni kino. II. epoha detektivskega filma „Kralj Pariza“ v 5. činih se predvaja v torek, sredo in četrtek.

Opozarjamo na

PUSTNI PLES

Sokola v Studencih dne 28. februarja v Sokolskem domu.

GOSPODARICA SVETA.

Avanturističen roman. Spisal: Karl Figdor. Prevel: R. R.

(Dalje.)

(22)

„In kraljica vzame s svojega vrata verižico z majhnim zlatim obeskom, ga sname z nje ter ga izroči kralju Salomonu. Njen glas objame nenadna bolest: „Nihče ne ve, če ga bova mogla braniti za najinega sina, dokler ne bo tako močan, da sam lahko zgradi državo. Kar Gospod sklene, leži v temi. Daj najinemu sinu to, kar ti izročam, ako izveš, da sem odšla k očetu, vredno je prišel čas. Bodi mu oče, ako pride k tebi.“

In potem poljubi kralj Salomon kraljico oči, oči gaze v puščavi, in potem joče ž njo, ker tudi njemu postane nenadoma tesno pri sren.

„To so kraljeve besede, katere je zapisal, predno je umrl on sam in ž njim njegov sin. Poznam jih, kakor samega sebe, kajti prečital sem jih tisoč in tisočkrat, predno mi je vzel Gospod luč pozemskega življenja. Zaklad kraljice mora ležati še vedno tam, kjer ga je skrila. Nikoli ni svet izvedel o sinu kralja Judov in sabanske kraljice. Toda, ali nam ni bil objavljen Mesija vedno in vedno?... Ni imel sin kralja in kraljice otrok? Niso imeli ti otrok in zopet otroka? Odrasnik sveta bo prišel! Brat, zaklad čaka nanj! Jaz sam ne morem več čakati. Čutim, da se mi bliža milost Neskončnega in da ni več daleč čas, ko bom stopil pred njegovo obličje, v kraljestvo večnega mira. Truden sem, brat, zato ne smeš več čakati dolgo na kraljičino svetlinjo. Ob moji smrtni uri jo prejmeš iz mojih rok!“

21.

Preko pokrajine zapiha mrzel večerni veter. Kien-Lung se zdrzne, pogleda Mavdo, plane kvišku ter prisluškuje v daljino.

Konji dvigajo glave ter duhajo s svojimi širokimi nosnicami po zraku. Od reke prihaja šumenje vedno močnejše, vedno bolj divje. Spremljevalec plane kvišku, zgrabi svojega konja za uzdo ter se mu pozone na hrbet.

„Veletok... kriči, veletok!“

„S konja, pasji sin!“ zagrmí Kien-Lung ter zgrabi za uzde vedno bolj nemirne konje.

„Da to je veletok. Podrl je nasipe in sedaj drvi preko dežele.“

In v naslednjem trenutku se zdi kakor da se je ves svet zmešal. Iz vasi tam doli ob reki, na katere se zgrinjajo uničujoči valovi vode, odmevajo ohpni glasovi prebivalcev, kliči potapljačev in vzkliki bežečih.

Tu prihajajo že prvi bežeči kmetje... moški, ženske in otroci.

Za njimi se zgrinja voda...

...Vedno bolj in bolj se udaja nasip pod pritiskom neizmernega vodovja. Bobneče drvi rumena reka skozi odprtino v nizko dolinsko ozemlje. Kmetje niso pazili dovolj na izjedene nasipe, čutili so se preveč varne in sedaj so izgubljeni! Dolga leta jim je reka

prizanašala, zato so mislili, da jim ne more nikoli več škodovati.

Kako se bojnejo vasi z valovi! Tu stoji še močnejša koč, kljubujoč navalom, tam se druga šibkejša že podira, izginja pod gladino. Par stavec se ni moglo več rešiti, vtonili so in razburkani valovi neso njihova mrtva trupla v rumeno šumečo neskončnost.

Povsod plava pohištvo.

Pred samotnimi, razpadlimi kitajskim templjem tam zgoraj se guga privezana na verigi džunka, poskakujoča pod pritiskom narasle vode, kakor splašen konj. Med templjem in ladijo bega v obupu par moških — tihotapev opija. Z skoro nadčloveško močjo vlačijo izkrcane zaboje z dragoeno stvarino zopet na krov, da jih rešijo pred uničujočo vodo. Nenadoma pa pretrese ladijo silen sunek, dvigne se še enkrat kvišku in pade zopet nazaj... voda je utrgala verigo. Plusko-ma pade v vodo mostiček, ki jo je vezal s kopnim in že v naslednjem trenutku plava ladija brez cilja in pomoči po razburkanih valovih navzdol po veletoku. Tihotapev zaženejo divje vpitje ter begajo navzdol po obrežju proti ladiji, ki se jim vedno hitreje in hitreje oddaljuje. Nekateri hočejo še dalje, v valove, toda globina postaja vedno bolj grozeča in morajo se vrniti, kajti sedaj ne gre več za par zabojev opija, ampak za mnogo več, za njihova lastna življenja...

— V koči sredi razvalin judovskega templja, dvigne stari rabi svojo sivo glavo. Šumenje prvih valov seka grobno tihoto. Čuden blesk preleta stavec vpadli obraz.

„Moja ura je prišla, brat! Njegov glas je miren kakor vedno.“

„Veletok prihaja po me, kakor je prišel nekoč po tempej! Moj čas je dokončan. Brat reši se!“

Konzul plane kvišku. Dovolj dolgo je že na Kitajskem, zato ve prav dobro, kaj pomeni, ako se podro nasipi in planejo veletoki preko dežele.

„Pojdite!“ vzklikne obupno. „Brez vas ne grem od tu!“

Toda stavec je nepremičen. Njegovo obličje je obrnjeno proti nebu, njegove mrtve oči zro v neskončnost.

„Gospod Sabaoth!“ jecljajo njegove stare, ovele ustne... „vzemi me k sebi!“

Že pronicajo prvi črki vode skozi stene v koč, prvi oznanjevalci povodnji, ki se bliža, vse razdevajo, vse uničujejo s svojim mrzlim objemom...

„Pojdite!“ krične konzul še enkrat ter plane k starem.

Toda rabi zaslišati njegovo namero. S poostrenim čutilom slepega čuti konzulove roke še predno se ga dotaknejo in naglo kakor blisk šine k vratom, izginje ven.

Besno udarjajo valovi umazane in mrzle vode ob njegove noge. Na njegovem starem obrazu se pojavi tiha groza — toda le en sam trenutek — potem je njegov obraz zopet jasen. Visoko dvigne svoji roki ter ju raztegne kakor, da hoče objeti prihajajočo smrt.

(Dalje prihodnjič.)

Glavni urednik: Radivoj Reljar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Lasnik in izdajatelj: Kanzorci „Tabor“ — Tiska: Mariborska tiskarna d. d.

Mala oznanila.

Šivilja za perilo gre na dom šivat. Mici Belinšek, Grajska ulica št. 2. 316

Mesečna soba z ali brez hrane se išče za takoj. Ponudbe pod „Isče“ na upravo tega lista. 515

Kotlarja

Britve sistem „Gillette“ itd. se sprejmejo na brušenje, komad po 2 K. Tudi stroji za striženje las in za striženje konjev se brušijo najbolje pri Franc Tomaschitz, nožar, Maribor, Slovenska ul. 1. 308 3-2

za izdelovanje kotlov za kuhanje žganja, stalno delo in dobra plača, sprejme takoj Stjepan Mayer, Petrinja. 307

POZOR!

Ljubimci priselnega dalmatinskega vina, katero je pravkar prispelo ter se toči samo v zajutrkovalnici Novosel in drug (preje Luckner), Gosposka ulica št. 5, oziroma Rotovski trg št. 8. Cez ulico cene znatno nižje. — 299 2-2

Na drobno **Trgovina** Na debelo
emajlove, steklene, porcelanaste in majolične posode se priporoča cenj. občinstvu. 184
Albert Vicel, Maribor, Glavni trg 5.

Pozor! Dame! Pozor!

250 Dospeli so zopet najnovejši vzorci (modeli) za damske slavnike pomladanske sezije. — Velika zaloga damskih, moških klobukov in slavnikov. — Sprejema se v popravilo in preoblikovanje (moderniziranje) vse vrste klobukov in slavnikov. — Modistinje znaten popust.

Ivan Kvas, MARIBOR, Meljska cesta 74. izdelovalnica klobukov in slavnikov